

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PODSTAWY PEDAGOGIKI SPECJALNEJ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć: Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: prof. ucz. dr hab. R.Kijak	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza z zakresu psychologii rozwojowej i biomedycznych podstaw rozwoju.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem przedmiotu jest zapoznanie z pojęciami, celami, zadaniami, zasadami i zakresem pedagogiki specjalnej. Pedagogika specjalna jako nauka. Podstawowe pojęcia. Teoretyczne podstawy pedagogiki specjalnej. Przedmiot i zakres pedagogiki specjalnej. Relacje pedagogiki specjalnej z innymi dyscyplinami naukowymi i pedagogiką. Subdyscypliny pedagogiki specjalnej. Opieka nad osobami z niepełnosprawnością od starożytności do współczesności. Idee humanistyczne w koncepcjach pedagogiki specjalnej. Skala i dynamika niepełnosprawności. Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
W01	teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;		K_W01	
W02	uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno-społecznego;		K_W06	
W03	założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym;		K_W08	
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Przedmiot i zakres i subdyscypliny pedagogiki specjalnej. Zasady i metody pedagogiki specjalnej.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-02	Uwarunkowania historyczne rozwoju pedagogiki specjalnej i szkolnictwa specjalnego.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-03	Sytuacja szkolnictwa specjalnego w Polsce dzisiaj.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test

TP-04	Klasyfikacja osób niepełnosprawnych. Pojęcie zdrowia i choroby – potrzeby dziecka, niepełnosprawnego lub chorego.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-05	Potrzeby życiowe osób niepełnosprawnych wyznacznikiem zasad edukacji i rewalidacji – cele i zasady ortodydaktyki.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-06	Metody i środki nauczania preferowane w kształceniu osób odchylonych od normy		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-07	Podstawowe zasady edukacji i rewalidacji osób niepełnosprawnych w kontekście ich potrzeb.. Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-08	Sytuacje trudne w życiu dziecka niepełnosprawnego		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-09	Dziedziny szczegółowe pedagogiki specjalne: pedagogika niepełnosprawnych intelektualne, tyflopedagogika, surdopedagogika, pedagogika pedagogika osób z trudnościami w uczeniu się, pedagogika resocjalizacyjna.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test
TP-10	Problemy rodzin dzieci niepełnosprawnych: trauma, proces żałoby, problemy emocjonalne, społeczne, organizacyjne, ekonomiczne rodziny. Praca z rodziną.		wykład problemowy z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny - test

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

Chrzanowska I. , Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności, Impuls, Kraków, 2015.

Dykcik W. (red.): Pedagogika specjalna. Poznań 2009.

Kosakowski Cz.: Węzłowe problemy pedagogiki specjalnej. Toruń 2003.

Obuchowska I. (red.): Dziecko niepełnosprawne w rodzinie. Warszawa 2005.

Piekut - Brodzka D., Kuczyńska - Kwapisz J. (red.): Pedagogika specjalna dla pracowników socjalnych. Warszawa 2009

Sękowska Z.: Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej. Warszawa 2000.

Sowa J.: Pedagogika specjalna w zarysie. Rzeszów 1999.

Speck O.: Niepełnosprawni w społeczeństwie, Gdańsk 2005.

Zawiślak A., Wybrane zagadnienia pedagogiki specjalnej. Kraków 2009
Literatura dostępna u prowadzącego zajęcia.

Literatura uzupełniająca:

TOMKIEWICZ-BĘTKOWSKA ALEKSANDRA: ABC pedagoga specjalnego : poradnik dla nauczycieli ze specjalnym przygotowaniem pedagogicznym pracujących z dziećmi niepełnosprawnymi dla studentów kierunków pedagogicznych oraz dla osób zainteresowanych kształceniem integracyjnym.

Kraków : „Impuls”, 2007.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	70
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,2
	Praca własna studenta		2,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

W01, W02, W03 - przygotowanie do zajęć, przygotowanie do egzaminu,

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Wykład:

- zaangażowanie Studenta w wykonywanie zadań podczas zajęć (udzielanie odpowiedzi na zadane pytania, werbalizacja myśli, opinii, skojarzeń logicznych). Informacja zwrotna - wzmocnienie aktywności i twórczej postawy Studenta przez pochwałę, docenienie zaangażowania na forum grupy, odznaczenie aktywności. Dążenie do rozbudzenia zainteresowania Studenta podejmowaną problematyką na tyle, aby formułował on pytania, dzielił się refleksjami, uczestniczył w dyskusji oraz zgłaszał własne twórcze pomysły i postulaty.
- wyakcentowanie kontekstu wartości etyczno-moralnych jako regulatora działań Studenta w trakcie odbywanych zajęć.

Ocena podsumowująca:

Wykład: Egzamin pisemny - test

5.0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

4.5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

4.0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

3.5 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami.

3.0 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ Istnieje możliwość prowadzenia części zajęć wykładowych w e-learningu na warunkach zgodnych z aktualnym rozporządzeniem J.M Rektora PANS